

“ГРАДСКИ ИНОВАТИВНИ ДЕЙНОСТИ” (ГИД)

(инициатива на Европейската комисия, която осигурява ресурси на местно ниво за нови, неприменани до сега решения за справяне с предизвикателствата)

Арх. Белин Моллов

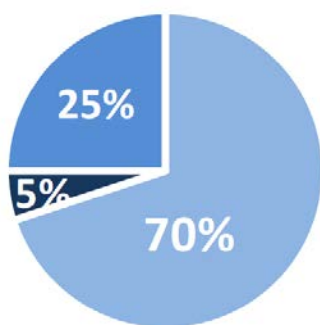
http://www.capital.bg/biznes/vunshni_analizi/2016/06/29/2786741_evrofinansirane_na_gradski_inovativni_deinosti/

През месец май и в началото на юни т.г. в публичното пространство се появиха три интересни публикации:

1. **На 11 май 2016 г.** Институтът за пазарна икономика представи новото си изследване „УСПЕХИТЕ И ПРОВАЛИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ОБЩИНИ 2011 – 2014“, което се базира на преглед и анализ на одитните доклади на Сметната палата. Обхванати са 83 общини и техните разходи за близо 6 млрд. лв.;
2. **На 17 май 2016 г.** Управляващият орган на програмата “ГРАДСКИ ИНОВАТИВНИ ДЕЙНОСТИ” обяви резултати от селекцията на проектни предложения от 24 страни по първата покана от 15 декември 2015г.;
3. **На 6 юни 2016 г.** в последния брой на информационния бюлетин за регионална политика на ЕС „Info regio” бяха публикувани профилите на 28-те страни членки за 2016 година по отношение на това, как европейските структурни и инвестиционни фондове се използват за създаване на работни места и растеж.

На пръв поглед не се забелязва никаква пряка връзка между тези три съобщения. В същото време, когато се анализира, съдържащата се в тях информация, могат да се направят изводи, на базата на които да се формулират предложения за конкретни действия и инициативи.

Какви са изводите от първата публикация?

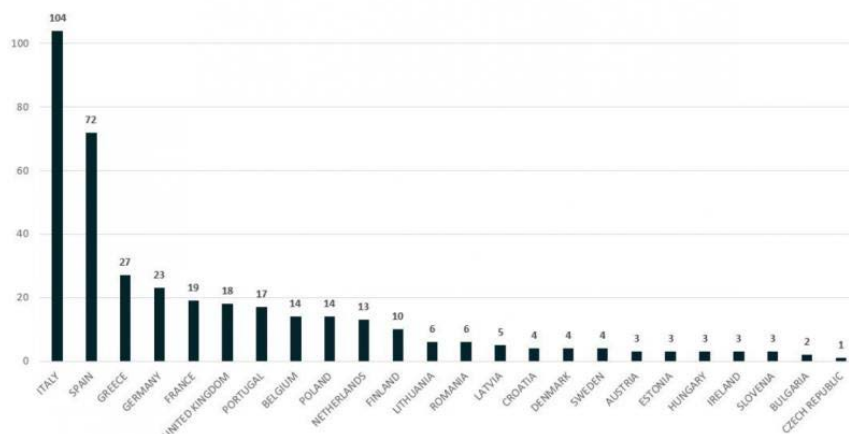

- 70% от разходите са класифицирани като провал: проекти, които не изпълняват заложените цели; необоснованите харчове; неикономичното използване на средства; лошото управление на имуществото; нарушения при обществени поръчки и др.;
- 5% – като успех;
- 25% – като „некласифицирани“.

Пълна база данни на изследването е достъпна на <http://www.ime.bg/success-failure/reports/obshtini/>

Основните проблеми се срещат при управлението на бюджета, възлагането на обществени поръчки и разпореждане с имуществото на общините. Невъзможността на администрацията да изпълнява ефективно дадена дейност произтича от липса на капацитет и финанси, недостатъчни стимули или недобро планиране. Има съмнения за корупция и преследване на лични облаги. Съществува остра нужда от повече контрол и прозрачност при разходването на публични средства.

Какво показват данните от втората публикация?

От получените в управляващия орган на програмата “ГРАДСКИ ИНОВАТИВНИ ДЕЙНОСТИ” общо 378 проектни предложения, допуснати за класация за финансиране, 104 са от Италия; 72 от Испания, 27 от Гърция ... и само 2 от България. Очевидно местните власти у нас не познават възможностите на програмата и се нуждаят от допълнителна информация и стимулиране за участие в нея. Повече информация може да се намери на <http://www.uia-initiative.eu/en/news-events>

Третата публикация дава обективна картина за състоянието към 2016 г. на всички страни членки на ЕС и конкретно на България като участници в осъществяването на Кохезионната политика на ЕС.

Профилите на всички 28 страни членки могат да бъдат намерени на

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications?title=&themeld=0&Objectiveld=ALL&typeld=20&countryld=0&periodld=0&fundld=0&policyld=0&languageCode=en&search=1

Чрез 10-те национални програми за периода 2014-2020, България има възможност да се възползва средства в размер на 9,88 милиарда евро от ЕСИ фондове. Заедно със средствата от националния бюджет (1,86 милиарда евро), страната разполага с 11,73 милиарда, предвидени за инвестиции в различни области - създаване на работни места; икономически растеж, осигуряване на иновативна среда за развитие на бизнеса, подобряване на социалната интеграция и опазване на околната среда. В момента основната задача на общинските администрации в по-големите градове в България е да организират изпълнението на инвестиционните програми за реализация на приетите Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие. Сама по себе си това е една нова задача за тях, свързана с прилагане на иновативни подходи и управленски решения, включване на партньори и външни експерти за нейното реализиране. Необходимо е да се осигури устойчивост на интегрираният подход в политиките за градско развитие и постигане на сътрудничество между заинтересованите страни при прилагане на този подход и разработване на инструменти за изпълнение на всички нива.

Инициативата **“ГРАДСКИ ИНОВАТИВНИ ДЕЙНОСТИ”** предлага възможности за обмен на информация, знания и опит между общини и заинтересовани страни от цяла Европа. Чрез нея се популяризира значението на интегрираното възстановяване на градската среда и нейният стратегически потенциал за по-интелигентно, устойчиво и социално включващо развитие на градовете; оказва се подкрепа за по-голяма съгласуваност между социално-икономическата и пространствена проблематика в действащите програми и насърчаване на градското измерение в контекста на териториалното сближаване; насърчават се научните изследвания, сравнителните проучвания и статистика, обмяната на добри практики и разпространяването на знания.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ:

- Да предостави на местните власти ресурси за да тестват как нови решения могат да бъдат приложени в практиката, и как тяхното прилагане се отразява на комплексните проблеми на ежедневието живот;
- Да извлекат поуки от практическото прилагане на новите инициативи и да споделят наученото с други местни власти в Европа.

КЛЮЧОВИ ДАННИ:

- Бюджет: **372 млн. евро**
- Съ-финансиране за проект: **max. EUR 5 млн.**
- Съ-финансиране (%): **max. 80%**
- Продължителност на един проект: **max. 3 години**

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОЕКТИТЕ :

- Да бъдат значими за целия ЕС;
- Да бъдат експериментални, а не рутинни;
- Да включват заинтересовани страни, както по време на формулирането на проекта, така и в процеса на неговото изпълнение;
- Да преследват реалистични цели, да осъществяват съгласувани дейности и ефективно управление;
- Да постигат ясни измерими резултати;
- Да могат да се извлекат поуки, които да бъдат споделени с други местни власти в Европа.

БЕНЕФИЦИЕНТИ - това са местните власти в градове с население над 50 000 жители, или сдружение от градове с общо население над 50 000 жители в една от 28-те страни членки на ЕС. С цел да се изготвят и прилагат ефективни и иновативни решения, градските власти трябва да включат в разработването на проекта ключови заинтересовани страни, като агенции, организации, частния сектор, изследователски институции, неправителствени организации.

12 ТЕМИ ЗА ПО-ДОБРА ГРАДСКА СРЕДА

<http://urbanagenda.nl/pactofamsterdam/twelve-themes/>

ЕНЕРГИЕН ПРЕХОД

Energy transition

ИНТЕГРАЦИЯ НА МИГРАНТИ И БЕЖАНЦИ

Integration of migrants and refugees

РАБОТА И УМЕНИЯ В МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

Jobs and skills in the local economy

БЕДНОСТТА В ГРАДОВЕТЕ

Urban poverty

Качество на въздуха
Air quality

Кръгова икономика
(Икономика със завършени цикли)
Circular economy

Адаптация към промените в климата
Climate adaptation

Преход към дигитални технологии
Digital transition

Жилищно строителство
Housing

Иновации и отговорни обществени доставки
Innovation and responsible public procurement

Устойчиво земеползване базирано на природо съобразни решения
Sustainable use of land/nature based solutions

Градска мобилност
Urban mobility